

ชื่องานวิจัย : การพัฒนาแบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี รหัสวิชา 20201-2011 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคพุนรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สาขาวิชา : การบัญชี

วิทยาลัยเทคนิคพุนรี

ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคพุนรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test dependent

ผลการวิจัย พบว่า

1. แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.50 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 9.40
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ที่สุด $\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ, การบันทึกรายการรายวัน, การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
ครูในแผนกวิชาการบัญชีทุกท่าน และหัวหน้างานวิจัยฯ เป็นที่ปรึกษาที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิด แนวทาง
และวิธีการต่างๆ รวมถึงเสียสละแรงกาย แรงใจอุทิศเวลาในการตรวจสอบแก้ไขสาระของงานวิจัย
ฉบับนี้ ขอขอบคุณนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2/3 สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคพุนรี ที่ให้ความร่วมมือในการเรียน การทดลอง และเก็บข้อมูลให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี
อีกทั้งคณะผู้บริหาร ครู วิทยาลัยเทคนิคพุนรีที่ช่วยเหลือและคอยเป็นกำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่สนับสนุนให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พรณิภา เสือก้อน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	5
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	5
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐาน	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 กรอบแนวคิด	6
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา	6
1.7 ขอบเขตด้านเนื้อหา	6
1.8 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	6
1.9 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.10 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ทฤษฎีการฝึกทักษะ	8
2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 วิธีการดำเนินงาน	9
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	9
3.3 แบบแผนในการวิจัย	9
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	10
3.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	10
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	10
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	11
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาด้านทักษะ	11
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	13
5.1 สรุปผล	13
5.2 อภิปรายผล	13
5.3 ข้อเสนอแนะ	14

5.4	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	14
	บรรณานุกรม	15

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวันตามเกณฑ์ 80/80	11
4-2 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ (n=20)	11
4-3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 โดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะอาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาขาวิชาการบัญชี แผนกวิชาการบัญชี ซึ่งต้องเผชิญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานจากระบบจัดทำด้วยมือ (Manual) ไปสู่ระบบบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting) อย่างเต็มรูปแบบ

รายวิชา การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (รหัสวิชา 20201-2011) ตามคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรใหม่นี้ กำหนดให้ผู้เรียนต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อบันทึกรายการค้า ประมวลผล และจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้องแม่นยำ อย่างไรก็ตามหัวใจสำคัญของการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชีไม่ได้อยู่ที่เพียงการ "คีย์ข้อมูล" แต่คือ "ทักษะการวิเคราะห์รายการค้าและการบันทึกรายการรายวัน" ซึ่งเป็นขั้นตอนต้นน้ำ (Input) ที่สำคัญที่สุด

จากการจัดการเรียนการสอนในระดับ ปวช. 2 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี พบว่านักเรียนบางส่วนยังประสบปัญหาขาดความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์รายการค้าว่ารายการใดเป็นสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่าย รวมถึงการกำหนดด้านเดบิต (Debit) และเครดิต (Credit) ที่ถูกต้อง ส่งผลให้เมื่อต้องปฏิบัติงานบนคอมพิวเตอร์ นักเรียนมักเกิดความสับสนในการเลือกผังบัญชีและการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ ทำให้รายงานทางการเงินที่ประมวลผลออกมาเกิดความผิดพลาดและไม่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงได้ หากปล่อยให้ปัญหานี้เกิดขึ้นต่อไป จะทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีซอฟต์แวร์บัญชี และไม่สามารถบรรลุมาตรฐานสมรรถนะตามหลักสูตร ปวช. 2567 ที่เน้นความถูกต้องและรวดเร็วในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลได้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการพัฒนา แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายการรายวัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบก่อนการนำเข้าข้อมูลสู่โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การพัฒนาแบบฝึกทักษะในครั้งนี้ นอกจากจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรีแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพที่เข้มแข็ง พร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (20201-2011) มีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80

1.3.2 นักเรียนระดับปวช. ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี รหัสวิชา 20201-2011 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี ห้อง 3 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาแบบฝึกทักษะ อ้างอิงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในรายวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (20201-2011) เฉพาะหน่วยการเรียนรู้เรื่อง "การบันทึกการรายวัน" ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาย่อย ดังนี้ การวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่ (Asset, Liability, Equity, Revenue, Expense) การใช้ผังบัญชี (Chart of Accounts) ให้สอดคล้องกับระบบคอมพิวเตอร์ การบันทึกการรายวันในสมุดรายวันทั่วไป (General Journal) การแก้ไขข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีก่อนประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

1.4.3 ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน

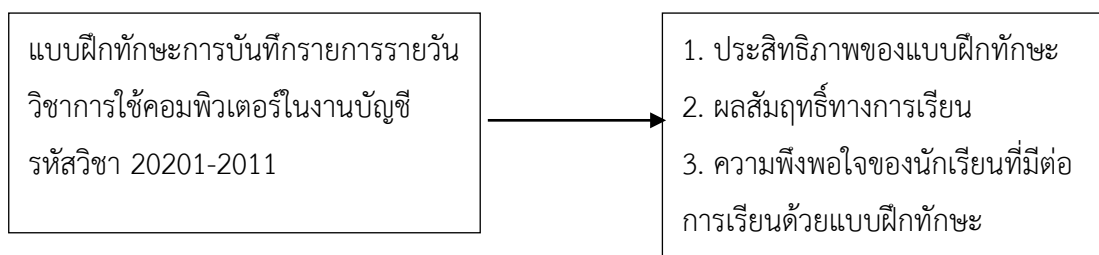
ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวันตามเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชีและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะ

1.4.4 ด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง

1.5 กรอบแนวคิด

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี รหัสวิชา 20201-2011 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

1.9 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.9.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.9.1.1 นักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์รายการค้าและบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วขึ้น

1.9.1.2 นักเรียนมีความพร้อมและมีความมั่นใจในการนำทักษะการบันทึกบัญชีไปประยุกต์ใช้กับโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีในบทเรียนถัดไป

1.9.1.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาบัญชีและการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในงานอาชีพ

1.9.2 ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1.9.2.1 ได้แนววัตกรรมการประเภทแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ (80/80) สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี

1.9.3 ช่วยลดภาระในการอธิบายเนื้อหาซ้ำในส่วนพื้นฐาน ทำให้ครูมีเวลาในการให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล (Coaching) ได้มากขึ้น

1.9.4 สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.9.3 ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

1.9.3.1 วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์มีสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะตามหลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2567

1.9.3.2 เป็นแนวทางสำหรับครูในแผนกวิชาการบัญชีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา

1.9.3.3 ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการผลิตกำลังคนที่มีทักษะดิจิทัลและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพบัญชี

1.10 นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (20201-2011) ซึ่งประกอบด้วยคำอธิบายสรุปเนื้อหา ตัวอย่างการวิเคราะห์รายการค้า และชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ทั้งในรูปแบบการเขียนด้วยมือ (Manual) และรูปแบบที่เตรียมพร้อมสำหรับการนำเข้าข้อมูลสู่ระบบคอมพิวเตอร์

วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี หมายถึง รายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 รหัสวิชา 20201-2011 แผนกวิชาการบัญชี ซึ่งเน้นการประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปในการจัดทำบัญชีและการรายงานทางการเงิน

การบันทึกรายการรายวัน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นของกิจการ แล้วนำไปบันทึกในสมุดรายวันทั่วไปตามหลักบัญชีคู่ (Double-entry Bookkeeping) โดยระบุชื่อบัญชีด้านเดบิต (Debit) ด้านเครดิต (Credit) และจำนวนเงินให้ถูกต้องแม่นยำ

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E1/E2) หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 80/80

- 80 ตัวแรก (E1) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแบบฝึกทักษะ

- 80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความรู้ความสามารถของนักเรียนในการบันทึกรายการ
รายวัน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียน (Pre-test)
และคะแนนหลังเรียน (Post-test)

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้
แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน โดยวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม
มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ในภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2568

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567

การจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและตลาดแรงงาน โดยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567) มีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

2.1.1 ปรัชญาและจุดหมายของหลักสูตร หลักสูตร ปวช. 2567 มุ่งเน้น "การจัดการศึกษาระบบสมรรถนะ" (Competency-based Education) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือความเป็นเลิศทางสมรรถนะ เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้จริงตามมาตรฐานวิชาชีพ ไม่ใช่เพียงแค่มีความรู้ในตำราการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี หลักสูตรกำหนดให้ทุกสาขาวิชาต้องบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับงานอาชีพ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา และการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง

2.1.2 มาตรฐานสมรรถนะสาขาวิชาการบัญชีในยุคดิจิทัล แผนกวิชาการบัญชี หลักสูตรได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับแนวคิด "นักบัญชีดิจิทัล" (Digital Accountant) โดยให้ความสำคัญกับทักษะดิจิทัลดังนี้

ความถูกต้องของข้อมูล (Data Integrity) เนื่องจากการบัญชีคอมพิวเตอร์ทำงานแบบอัตโนมัติ ผู้เรียนจึงต้องมีทักษะการวิเคราะห์รายการค้าที่แม่นยำ เพราะหากป้อนข้อมูลผิดพลาด (Input Error) จะส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงินทั้งหมด

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชี สามารถใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปในการจัดการฐานข้อมูล และจัดทำรายงานเพื่อการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว

การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลใหม่ๆ มาช่วยลดขั้นตอนการทำงานบัญชีที่ซ้ำซ้อน

2.1.3 รายวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (20201-2011) วิชานี้เป็นวิชาชีพสาขาที่สำคัญซึ่งเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานทางการบัญชีเข้ากับทักษะทางเทคโนโลยี มีรายละเอียดตามหลักสูตร (สอศ., 2567) ดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

1. เข้าใจหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปในงานบัญชี
2. มีทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีเพื่อบันทึกรายการค้าและจัดทำรายงาน

ทางการเงิน

3. มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ความซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ

สมรรถนะรายวิชา (Competency Standards)

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการของโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีและขั้นตอนการทำงานบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์
2. ปฏิบัติงานบันทึกรายการบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปและสมุดรายวันเฉพาะตามขั้นตอนของโปรแกรม
3. จัดทำงบทดลองและรายงานทางการเงินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีได้อย่างถูกต้อง

จากการศึกษาหลักสูตร ปวช. 2567 จะเห็นได้ว่า "ทักษะการบันทึกการรายการรายวัน" คือ พื้นฐานสำคัญที่สุดของสมรรถนะรายวิชา 20201-2011 หากนักเรียนขาดความชำนาญในการวิเคราะห์รายการค้าก่อนเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ย่อมไม่สามารถบรรลุมาตรฐานสมรรถนะที่หลักสูตรกำหนดได้ การพัฒนาแบบฝึกทักษะจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ

2.2 หลักการบัญชีและการบันทึกการรายการรายวัน

2.2.1 ความหมายและวัตถุประสงค์ของการบัญชี

การบัญชี (Accounting) หมายถึง กระบวนการจัดบันทึกการรายการค้าที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง แล้วจำแนกประเภท จัดสรุปผล และรายงานผลทางการเงินของกิจการ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลนำไปตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2562) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรวบรวมข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นระเบียบและตรวจสอบได้ ซึ่งในบริบทของวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ความถูกต้องของข้อมูลเบื้องต้นถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของกระบวนการประมวลผล (ธานี เอียสกุล, 2563) สมการบัญชีและหลักบัญชีคู่ (Double-entry System) สินทรัพย์ (Assets) = หนี้สิน (Liabilities) + ส่วนของเจ้าของ (Owner's Equity) ในการบันทึกการรายการรายวันต้องใช้ หลักบัญชีคู่ ซึ่งกำหนดให้ทุกรายการค้าที่เกิดขึ้นต้องบันทึกด้านเดบิต (Debit) และด้านเครดิต (Credit) ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากันเสมอ (อมรรัตน์ พรหมผล, 2561) หากนักเรียนขาดความเข้าใจในหลักการนี้ จะส่งผลให้การบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีไม่สามารถประมวลผลหรืองบทดลองไม่ลงตัว

2.2.2 วงจรบัญชีและการวิเคราะห์รายการค้า วงจรบัญชี (Accounting Cycle) เริ่มต้นจากการรวบรวมเอกสารหลักฐาน และการวิเคราะห์รายการค้า (Transaction Analysis) เพื่อระบุผลกระทบต่อองค์ประกอบของงบการเงิน (สกววิชาชีบบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560) การวิเคราะห์รายการค้าที่ถูกต้องประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. พิจารณาว่ารายการที่เกิดขึ้นเป็นรายการค้าของกิจการหรือไม่
2. วิเคราะห์ว่ารายการนั้นส่งผลให้สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่าย เพิ่มขึ้นหรือลดลง
3. กำหนดว่าจะบันทึกไว้ทางด้านเดบิตหรือเครดิตตามหลักบัญชีคู่

2.2.3 การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) เป็นสมุดขั้นต้นที่ใช้บันทึกรายการค้าทุกประเภทเรียงตามลำดับวันที่เกิดขึ้น (เพ็ญศรี เอี่ยมสะอาด, 2564) ในการเรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี นักเรียนจำเป็นต้องฝึกฝนการบันทึกการรายการรายวันให้ชำนาญ เนื่องจากโปรแกรมบัญชีส่วนใหญ่ต้องการการระบุรหัสบัญชี (Account Code) และการบันทึกการรายการในรูปแบบที่โปรแกรมกำหนด การมีแบบฝึกทักษะที่เน้นการลงรายการรายวันจะช่วยให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์และศิยข้อมูลเข้าสู่ระบบได้อย่างแม่นยำ ลดข้อผิดพลาดในการประมวลผลข้อมูลดิจิทัล

2.3 เอกสาร/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

2.3.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

ศศิธร พุ่มศิริ (2561) ให้ความหมายว่า แบบฝึกทักษะคือสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนมาแล้ว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีทักษะในเรื่องนั้นๆ เพิ่มขึ้น

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2563) อธิบายว่า แบบฝึกทักษะคืองานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนทำ เพื่อทบทวนความรู้และฝึกฝนการแก้ปัญหาจนเกิดความคล่องแคล่วและถูกต้องแม่นยำ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายการรายวัน หมายถึง ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบเพื่อให้ผู้เรียนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ได้ฝึกวิเคราะห์รายการค้าและบันทึกบัญชีคู่จนเกิดสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด

2.3.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี การสร้างแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ ผู้สร้างควรคำนึงถึงหลักการที่เหมาะสม

สุพรรณษา สุวรรณ (2564) ได้เสนอไว้ดังนี้:

1. มีความชัดเจน คำสั่งและกิจกรรมต้องไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย
2. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เริ่มจากการวิเคราะห์รายการค้าพื้นฐาน ไปจนถึงรายการที่ซับซ้อน (เช่น รายการปรับปรุง)
3. มีความน่าสนใจมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ และมีตัวอย่างที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในสถานประกอบการ
4. มีจำนวนที่เพียงพอ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ (Mastery Learning)

2.3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะในงานวิจัยนี้ อ้างอิงทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนี้

1. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ สกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning) เน้นการให้แรงเสริม (Reinforcement) เมื่อผู้เรียนทำแบบฝึกหัดถูกต้อง จะส่งผลให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และทำกิจกรรมต่อไป (พรณี ช.วิวัฒน์พงษ์, 2562)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike's Law of Learning) โดยเฉพาะ "กฎแห่งการฝึกหัด" (Law of Exercise) ที่เชื่อว่าการที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำๆ (Practice) จะช่วยให้การเรียนรู้มั่นคงและเกิดทักษะที่สมบูรณ์ (สุภัทรา ชูโชติ, 2560)

2.3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2562) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและเนื้อหา ศึกษาจากคำอธิบายรายวิชา 2020-2021 และปัญหาการบันทึกบัญชีของนักเรียน
2. กำหนดวัตถุประสงค์ ระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น สามารถจำแนกด้าน Debit/Credit ได้ถูกต้อง
3. จัดทำโครงร่างและชุดกิจกรรมออกแบบแบบฝึกให้ครอบคลุมการวิเคราะห์รายการค้าในธุรกิจบริการและซื้อขายสินค้า
4. ตรวจสอบคุณภาพ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) และทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาประสิทธิภาพ E1/E2

2.4 การหาประสิทธิภาพของสื่อและเครื่องมือวิจัย

2.4.1 แนวคิดการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้อธิบายความหมายของการหาประสิทธิภาพของสื่อไว้ว่า เป็นการตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนหรือสื่อการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐาน เช่น 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้:

E1 (Efficiency of Process) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ได้จากคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนที่ทำจากแบบฝึกทักษะหรือกิจกรรมระหว่างเรียน เป็นการวัดว่าสื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนได้ดีเพียงใด

E2 (Efficiency of Product) หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ได้จากคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เป็นการวัดว่าสื่อช่วยให้เด็กบรรลุจุดประสงค์โดยรวมหรือไม่

2.5.2 การแปลผลเกณฑ์ประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ที่ 80/80 สำหรับวิชาบัญชีเนื่องจากเป็นวิชาทักษะที่ต้องการความแม่นยำสูง หากค่าที่คำนวณได้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (หรือต่ำกว่าไม่เกินร้อยละ 2.5-5) ถือว่าแบบฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

จินตนา ใจคำ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์รายการค้า วิชาหลักการบัญชีเบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับ ปวช. ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.40/81.50 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการฝึกซ้ำๆ ช่วยลดข้อผิดพลาดในการจำแนกประเภทบัญชีได้

วิภาวรรณ สุขยิ่ง (2566) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีในระดับอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาหลักของนักเรียนคือการขาดพื้นฐานความเข้าใจในการบันทึกสมุดรายวันทั่วไป ก่อนเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ การใช้สื่อเสริมทักษะที่เป็นระบบจะช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานบนคอมพิวเตอร์ได้อย่างชัดเจน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Smith and Johnson (2021) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดฝึกปฏิบัติการบัญชีแบบผสมผสาน (Hybrid Accounting Workbooks) ในกลุ่มนักศึกษาฝึกวิชาชีพ พบว่า การฝึกวิเคราะห์รายการค้าด้วยมือควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเสริมสร้างความจำระยะยาว (Long-term Memory) และทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาการบันทึกบัญชีที่ซับซ้อนในซอฟต์แวร์บัญชีได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนทฤษฎีเพียงอย่างเดียว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี รหัสวิชา 20201-2011 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 แบบแผนการวิจัย (Research Design)

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)

สอบก่อน (Pre-test)	การทดลอง (Treatment)	สอบหลัง (Post-test)
T1	X	T2

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน

T2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดิม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2/3 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน จำนวน 1 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี จำนวน 1 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา 20201-2011 (หลักสูตร 2567) เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา
2. สร้างร่างเครื่องมือออกแบบแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบ
3. ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ด้านเนื้อหาบัญชีและด้านเทคโนโลยีการศึกษา) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
4. ปรับปรุงและทดลองใช้ (Try-out) นำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความยากง่าย และประสิทธิภาพเบื้องต้น

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
2. ระหว่างการทดลอง ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ และให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ บันทึกคะแนนเป็นค่า E1
3. หลังการทดลอง: ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) บันทึกคะแนนเป็นค่า E2 และทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ($E1/E2$)

$$E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

(เมื่อ X คือคะแนนเฉลี่ยแบบฝึกหัด F คือคะแนนเฉลี่ยสอบหลังเรียน A และ B คือคะแนนเต็ม)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สถิติ t-test for Dependent Samples

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

(โดยที่ D คือความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่, n คือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง)

3. ศึกษาความพึงพอใจ ใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{คะแนนเฉลี่ย} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัว

N แทน จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนของผู้เรียนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนยกกำลังสอง

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชีของนักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาการบัญชี ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E1/E2)

จากการรวบรวมคะแนนระหว่างการทำแบบฝึกทักษะและการทดสอบหลังเรียน พบผลดังนี้:

ตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวันตามเกณฑ์ 80/80

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ (ประสิทธิภาพ)
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	20	16.80	84.00
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	20	16.50	82.50

จากตารางที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre-test / Post-test)

ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากกลุ่มตัวอย่าง 20 คน มาวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ (n=20)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	20	9.4	1.35	17.65*	0
หลังเรียน	20	16.5	2.16		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.40 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 16.50 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึก
รายการรายวัน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาและรูปแบบของแบบฝึกทักษะ				
1	เนื้อหาในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.65	0.49	มากที่สุด
2	การเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากมีความเหมาะสม	4.70	0.47	มากที่สุด
3	รูปแบบ ตัวอักษร และภาพประกอบ มีความน่าสนใจ	4.55	0.51	มากที่สุด
4	จำนวนแบบฝึกหัดมีเพียงพอต่อการฝึกฝน	4.45	0.60	มาก
	เฉลี่ยรวมด้านเนื้อหาและรูปแบบ	4.59	0.52	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
5	ช่วยให้วิเคราะห์รายการคำ (Dr./Cr.) ได้แม่นยำขึ้น	4.80	0.41	มากที่สุด
6	ช่วยให้เข้าใจการเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบคอมพิวเตอร์	4.75	0.44	มากที่สุด
7	ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.40	0.68	มาก
8	นักเรียนสามารถศึกษาและทำแบบฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง	4.50	0.51	มาก
	เฉลี่ยรวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.61	0.51	มากที่สุด
ด้านประโยชน์และเจตคติ				
9	มีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อต้องบันทึกบัญชีในคอมพิวเตอร์	4.75	0.44	มากที่สุด
10	กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาบัญชีมากขึ้น	4.60	0.50	มากที่สุด
11	สามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกงานจริง	4.65	0.49	มากที่สุด
12	ในภาพรวม นักเรียนพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะชุดนี้	4.85	0.37	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวมด้านประโยชน์และเจตคติ	4.71	0.45	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.64	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึก
รายการรายวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด $\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านประโยชน์และเจตคติ $\bar{x} = 4.71$ รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการ
เรียนรู้ $\bar{x} = 4.61$ และ ด้านเนื้อหาและรูปแบบ $\bar{x} = 4.59$ ตามลำดับ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจ
สูงสุดคือ ความพึงพอใจในภาพรวมต่อแบบฝึกทักษะ $\bar{x} = 4.85$ และช่วยให้วิเคราะห์รายการค่าได้
แม่นยำขึ้น $\bar{x} = 4.80$ ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนสอบหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวันตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับ ปวช. 2 แผนกวิชาการบัญชีวิทยาลัยเทคนิคพบุรี จำนวน 20 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ กล่าวคือ แบบฝึกทักษะการบันทึกรายการรายวัน วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.00/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน $\bar{x} = 16.50$ สูงวก่อนเรียน $\bar{x} = 9.40$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ความพึงพอใจ กล่าวคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด $\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ด้านประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ (E1/E2)

ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 84.00/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการพัฒนาที่เป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานสมรรถนะตามหลักสูตร ปวช. 2567 และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC) สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่ระบุว่า การทดสอบประสิทธิภาพสื่อช่วยให้ครูผู้สอนมั่นใจได้ว่านวัตกรรมนั้นสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจริง นอกจากนี้ รูปแบบของแบบฝึกทักษะที่เน้นการฝึกจากง่ายไปหายากยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา สุวรรณ (2564) ที่พบว่าแบบฝึกทักษะที่มีโครงสร้างชัดเจนจะช่วยให้ผู้เรียนในสายวิชาชีพเกิดการเรียนรู้ที่คงทน

5.2.2 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นข้อพิสูจน์ว่าแบบฝึกทักษะนี้ช่วยแก้ปัญหาการบันทึกบัญชีของนักเรียนได้จริง โดยเฉพาะในส่วนของการวิเคราะห์

รายการค้า (Transaction Analysis) ซึ่งสอดคล้องกับ "กฎแห่งการฝึกหัด" (Law of Exercise) ของ Thorndike (อ้างถึงใน สุภัทรา ชูโชติ, 2560) ที่อธิบายว่าความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะแน่นแฟ้นขึ้นหากมีการกระทำซ้ำบ่อยๆ การที่นักเรียนได้ฝึกบันทึกรายการรายวันทั่วไวก่อนคีย์ข้อมูลจริงลงในโปรแกรม ช่วยลดความผิดพลาดและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของจินตนา ใจคำ (2565) ที่พบว่า การใช้แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนจำแนกหมวดหมู่บัญชีได้แม่นยำขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

5.2.3 ด้านความพึงพอใจของนักเรียน

ผลความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด $x = 4.64$ โดยเฉพาะในประเด็น "ความมั่นใจในการบันทึกบัญชีในคอมพิวเตอร์" สะท้อนว่านวัตกรรมนี้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่ ที่ต้องการเครื่องมือช่วยประกอบการเรียนรู้ (Scaffolding) ก่อนเข้าสู่ระบบซอฟต์แวร์จริง สอดคล้องกับแนวคิดของวิภาวรรณ สุขยิ่ง (2566) ที่กล่าวว่า นักบัญชีดิจิทัลในยุคปัจจุบันต้องมีทักษะการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Data Integrity) ตั้งแต่ขั้นแรก หากนักเรียนมีความพึงพอใจและมั่นใจในพื้นฐานบัญชีย่อมส่งผลให้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบัญชีมีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามไปด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ควรมีการสร้างชุดฝึกปฏิบัติวิชาบัญชีอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังทำชุดฝึกปฏิบัติ

5.3.2 ครูผู้สอนควรให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะนี้ก่อนเริ่มใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีจริง เพื่อป้องกันปัญหาการป้อนข้อมูลผิดพลาด (Entry Error)

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรมีการนำสื่อการสอนมาช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม เพื่อใช้ในเวลาว่างให้เกิดประโยชน์

5.4.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะแบบกระดาษ กับกลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะในรูปแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive E-book) เพื่อดูความแตกต่างของประสิทธิภาพ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี รหัสวิชา 20201-2011

เรื่อง การบันทึกรายการรายวัน

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่ 1 ตามหลักบัญชีคู่ (Double-entry System) หากสินทรัพย์เพิ่มขึ้น จะต้องบันทึกบัญชีทางด้านใด

- ก. ด้านเดบิต (Debit)
- ข. ด้านเครดิต (Credit)
- ค. ทั้งด้านเดบิตและเครดิต
- ง. บันทึกด้านใดก็ได้ขึ้นอยู่กับประเภทสินทรัพย์

เฉลย ก. ด้านเดบิต (Debit)

คำอธิบาย ตามสมการบัญชี สินทรัพย์มีมียอดปกติทางด้านเดบิต ดังนั้นเมื่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจึงต้องบันทึกทางด้านเดบิต

ข้อที่ 2 รายการ "ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเงินเชื่อเพื่อใช้ในสำนักงาน" จะส่งผลกระทบต่อสมการบัญชีอย่างไร

- ก. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินลด
- ข. สินทรัพย์เพิ่ม สินทรัพย์ลด
- ค. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม
- ง. สินทรัพย์ลด หนี้สินเพิ่ม

เฉลย ค. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม

คำอธิบาย การซื้อคอมพิวเตอร์ทำให้ได้สินทรัพย์ (อุปกรณ์สำนักงาน) เพิ่มขึ้น และการซื้อเป็นเงินเชื่อทำให้มีภาระผูกพัน (เจ้าหนี้การค้า) เพิ่มขึ้น

ข้อที่ 3 เมื่อเจ้าของกิจการ "นำเงินสดมาลงทุนในกิจการ" ข้อใดคือการวิเคราะห์รายการที่ถูกต้องเพื่อนำไปป้อนข้อมูลในคอมพิวเตอร์

- ก. Dr. เงินสด, Cr. รายได้
- ข. Dr. เงินสด, Cr.ทุน
- ค. Dr. ทุน, Cr. เงินสด

ง. Dr. สินทรัพย์, Cr. หนี้สิน

เฉลย ข. Dr. เงินสด, Cr. ทุน

คำอธิบาย เงินสด (สินทรัพย์) เพิ่มขึ้นบันทึกด้านเดบิต และทุน (ส่วนของเจ้าของ) เพิ่มขึ้นบันทึกด้านเครดิต

ข้อที่ 4 รายการ "จ่ายค่าน้ำไฟเป็นเงินสด" ควรบันทึกรายการอย่างไร

ก. Dr. ค่าสาธารณูปโภค, Cr. เงินสด

ข. Dr. เงินสด, Cr. ค่าสาธารณูปโภค

ค. Dr. ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย, Cr. เงินสด

ง. Dr. รายได้, Cr. เงินสด

เฉลย ก. Dr. ค่าสาธารณูปโภค, Cr. เงินสด

คำอธิบาย ค่าสาธารณูปโภคเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อเพิ่มขึ้นบันทึกด้านเดบิต ส่วนเงินสดลดลงบันทึกด้านเครดิต

ข้อที่ 5 การบันทึกรายการ "ส่งบิลเรียกเก็บเงินค่าบริการจากลูกค้า (ยังไม่ได้รับเงิน)" ต้องใช้บัญชีใดด้านเดบิต

ก. เงินสด

ข. รายได้ค่าบริการ

ค. ลูกหนี้การค้า

ง. เจ้าหนี้การค้า

เฉลย ค. ลูกหนี้การค้า

คำอธิบาย เมื่อให้บริการแล้วแต่ยังไม่ได้รับเงิน จะเกิดสิทธิเรียกร้องซึ่งคือ "ลูกหนี้การค้า" (สินทรัพย์เพิ่ม)

ข้อที่ 6 "ถอนเงินสดไปใช้ส่วนตัว" จะส่งผลให้บัญชีใดลดลง

ก. บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

ข. บัญชีเงินสด

ค. บัญชีรายได้

ง. บัญชีเจ้าหนี้

เฉลย ข. บัญชีเงินสด

คำอธิบาย การถอนเงินออกไปทำให้สินทรัพย์คือ "เงินสด" ของกิจการลดลง

ข้อที่ 7 ข้อใดเป็น "หมวดหนี้สิน" ที่ต้องบันทึกด้านเครดิตเมื่อเพิ่มขึ้น

- ก. เงินฝากธนาคาร
- ข. เงินกู้ยืมจากธนาคาร
- ค. วัสดุสำนักงาน
- ง. ค่าเช่าจ่าย

เฉลย ข. เงินกู้ยืมจากธนาคาร

คำอธิบาย เงินกู้ยืมเป็นหนี้สิน (หมวด 2) ตามหลักบัญชีเมื่อหนี้สินเพิ่มขึ้นต้องบันทึกด้านเครดิต

ข้อที่ 8 รายการ "จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้เป็นเงินสด" จะบันทึกบัญชีอย่างไร

- ก. Dr. เจ้าหนี้การค้า, Cr. เงินสด
- ข. Dr. เงินสด, Cr. เจ้าหนี้การค้า
- ค. Dr. หุน, Cr. เงินสด
- ง. Dr. ค่าใช้จ่าย, Cr. เงินสด

เฉลย ก. Dr. เจ้าหนี้การค้า, Cr. เงินสด

คำอธิบาย เมื่อจ่ายชำระหนี้ หนี้สินจะลดลง (เดบิตเจ้าหนี้) และสินทรัพย์จะลดลง (เครดิตเงินสด)

ข้อที่ 9 ในการใช้โปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์ หากเราบันทึกด้านเดบิตไม่เท่ากับเครดิต จะเกิดผลอย่างไร

- ก. โปรแกรมจะเฉลี่ยส่วนต่างให้เอง
- ข. โปรแกรมจะยอมรับข้อมูลแต่แจ้งเตือน
- ค. โปรแกรมมักจะไมื่อยอมให้บันทึกรายการ (Error) เนื่องจากงบจะไม่สมดุล
- ง. ข้อมูลจะถูกบันทึกเป็นรายได้อัตโนมัติ

เฉลย ค. โปรแกรมมักจะไมื่อยอมให้บันทึกรายการ (Error) เนื่องจากงบจะไม่สมดุล

คำอธิบาย ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ยึดหลักบัญชีที่ต้องมียอดรวมเดบิตเท่ากับเครดิตเสมอ เพื่อความถูกต้องของงบทดลอง

ข้อที่ 10 "ได้รับเงินสดชำระหนี้จากลูกหนี้" ข้อใดวิเคราะห์ถูก

- ก. สินทรัพย์ (เงินสด) เพิ่ม, สินทรัพย์ (ลูกหนี้) ลด
- ข. สินทรัพย์เพิ่ม, หนี้สินลด
- ค. สินทรัพย์เพิ่ม, รายได้เพิ่ม

ง. หนี้สินลด, รายได้ลด

เฉลย ก. สินทรัพย์ (เงินสด) เพิ่ม, สินทรัพย์ (ลูกหนี้) ลด

คำอธิบาย เป็นการเปลี่ยนสถานะของสินทรัพย์จากสิทธิเรียกร้อง (ลูกหนี้) มาเป็นเงินสด

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบันทึกการรายวัน
วิชาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี (20201-2011) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
(เกณฑ์คะแนน: 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

ที่	รายการประเมิน	5	4	3	2	1
-----	---------------	---	---	---	---	---

ด้านเนื้อหาและรูปแบบของแบบฝึกทักษะ

- 1 เนื้อหาในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย
- 2 การเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากมีความเหมาะสม
- 3 รูปแบบ ตัวอักษร และภาพประกอบ มีความน่าสนใจและสวยงาม
- 4 จำนวนแบบฝึกหัดมีเพียงพอต่อการฝึกฝนจนเกิดทักษะ

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

- 5 แบบฝึกทักษะช่วยให้วิเคราะห์รายการค้า (Dr./Cr.) ได้แม่นยำขึ้น
- 6 แบบฝึกทักษะช่วยให้เข้าใจการเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบคอมพิวเตอร์
- 7 ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม
- 8 นักเรียนสามารถศึกษาและทำแบบฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง

ด้านประโยชน์และเจตคติ

- 9 นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อต้องบันทึกบัญชีในคอมพิวเตอร์
- 10 แบบฝึกทักษะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาบัญชีมากขึ้น
- 11 นักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกงานจริง
- 12 ในภาพรวม นักเรียนพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะชุดนี้

